

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-05-28
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 464-12

KLAGANDE OCH MOTPART

Gjuteribolaget i Eskilstuna AB
Björksgatan 4
632 21 Eskilstuna

KLAGANDE

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

MOTPART

Länsstyrelsen i Södermanlands län
611 86 Nyköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Södermanlands län, miljöprövningsdelegationens beslut 2011-05-13
i ärende nr 551-563-2010, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till anläggning för gjutning av järn m.m. på fastigheten Eskilstuna
Valkyrian 35

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avskriver målet i den del som rör miljö- och räddningstjänstnämndens överklagande rörande villkor 9.
2. Mark- och miljödomstolen upphäver villkor 11 i det överklagade beslutet.
3. Mark- och miljödomstolen avslår nämndens överklagande i övrigt.

Dok.Id 368327

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Södermanlands län, miljöprövningsdelegationen (länsstyrelsen) gav i beslut den 16 december 2011 Gjuteribolaget i Eskilstuna AB (bolaget) tillstånd enligt miljöbalken att i befintlig anläggning i Eskilstuna bland annat gjuta metaller med en närmare angiven årlig produktion av järn och bly. Tillståndet förenades med ett flertal villkor för verksamheten. Under rubriken utsläpp till vatten meddelades följande villkor:

9. Verksamheten får inte ge upphov till processavloppsvatten.
10. Tätningstrustning ska användas för tätning av dagvattenbrunnar vid lastning/lossning av flytande kemiska produkter eller flytande farligt avfall. Tätningstrustning ska även finnas lättillgänglig för att snabbt kunna hindra utflöde av miljöfarliga ämnen vid t.ex. en olycka.
11. Dagvattenbrunnar ska vara utrustade med, eller anslutna till, oljeavskiljare med optiskt och/eller akustiskt larm, inom de delar av verksamhetsområdet där det finns risk för förorening av dagvattnet genom utsläpp av petroleumprodukter eller ämnen med liknande avskiljningsegenskaper.

Länsstyrelsens beslut har överklagats av bolaget och Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden).

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att villkor 11 ska upphävas.

Nämnden har yrkat *i första hand* att tillståndsbeslutet den 14 juli 1998, dnr 2410-6953-95, ska upphävas när det överklagade beslutet vunnit laga kraft och *i andra hand* att igångsättningstiden ska begränsas till 1 år efter det att beslutet vunnit laga kraft.

Nämnden har vidare yrkat, i anslutning till villkor 9, att utredningsvillkor ska föreskrivas enligt följande:

1. Användningen och avledning av kylvatten från kylning av sand ska utredas och redovisas till miljöprövningsdelegationen senast sex månader efter att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft.
2. Föroreningsinnehållet i icke sanitärt vatten från verksamheten ska utredas och resultatet från utredningen ska redovisas till miljöprövningsdelegationen. Utredningen ska bl.a. svara på om det i verksamheten uppkommer något kondensvatten samt klargöra eventuellt föroreningsinnehåll i vattenutsläppen.

Nämnden har därefter, med anledning av de uppgifter bolaget lämnat i mark- och miljödomstolen, återkallat överklagandet rörande villkor 9.

Bolaget har bestritt nämndens yrkanden.

Länsstyrelsen har godtagit att villkor 11 upphävs. Länsstyrelsen har avstått från att yttra sig över nämndens överklagande.

Nämnden har avstått från att yttra sig över bolagets överklagande av villkor 11.

UTVECKLING AV TALAN

Parterna har anfört bland annat följande till stöd för sin talan.

Bolaget

Återkallelse av 1996 års tillstånd

Bolaget har inte anmält till tillsynsmyndigheten att det nya tillståndet tagits i anspråk. Bolaget anser inte att bolaget kan anses ha tagit tillståndet i anspråk enbart med anledning av att tillåtligheten av verksamheten inte överklagats, att det finns ett verkställighetsförordnande och att bolaget efter den 16 december 2011 fortsatt har bedrivit verksamhet på i huvudsak samma sätt som tidigare. Det beror på att bolaget väntat på ett slutligt beslut för hela verksamheten inklusive de överklagade delarna. Bolaget motsätter sig inte en ändring av villkor 2 och beslutet under rubriken ”Tidigare tillstånd” i MPD:s beslut som innebär att återkallelsen av 1996 års

tillstånd gäller under förutsättning att det nya tillståndsbeslutet vunnit laga kraft, dvs. utan att anmälan sker om att det nya tillståndet tagits i anspråk.

Villkor 9

Vatten används i gjuteriverksamheten enligt följande.

- Det uppkommer inget processavloppsvatten i verksamheten.
- Kylvatten används för *ugnskylning* och *kylning av sand*.
- Den vanliga ugnskylningen sker i ett slutet system och vatten släpps inte ut som spill- eller dagvatten. Ugnen kyls även ned av vad som kan kallas extra kylning eller nödkylning. Detta sker t.ex. vid varma sommardagar. Vattnet från nödkylningen går till dagvattenbrunn och är oförorenat. Det finns även ett system för kylning vid strömavbrott och andra extraordinära händelser, s.k. haverikylning. Vatten från eventuell haverikylning går till dagvattenbrunn och är oförorenat.
- Kylvatten för kylning av sand är oförorenat och går till det kommunala spillvattennätet.
- Små mängder *kondensvatten* från kompressorerna går via en oljeavskiljare ut till det kommunala spillvattennätet.
- Golven städas numera regelbundet med centraldammsugare. Ibland behöver *jordgolvet vattnas* för att binda damm. Det kan bli oerhört varmt på grund av den värme som avges från produkter m.m. varför sådant vatten avdunstar. Det finns inte någon brunn där jordgolvet vattnas. Således släpps inte något sådant vatten ut i dagvatten- eller spillvattenbrunn.
- Rengöring av maskiner sker inte med vatten, eftersom det inte är praktiskt möjligt. Vid rengöring av formmaskiner är det mekanisk borttagning av sand som gäller.

Dricksvatten används för ugnskylning och kylning av sand. Kylvattnet har enbart kontakt med de rör och ledningar som kylvattnet leds genom. Ugnskylningen består av ett inre slutet system i vilket kylvattnet cirkulerar mellan järnugnen och en värmeväxlare för nedkylning. Det kylda vattnet returneras därefter till järnugnen via en extra värmeväxlare (nödkyl) som vid behov kyler vattnet ytterligare. Den huvud-

sakliga värmeväxlaren har ett yttre slutet glykolbaserat system där kylvätskan cirkulerar mellan värmeväxlaren och en kylfläkt. I nödkylen cirkulerar kallt dricksvatten runt ugnskropparna och ned i avloppet. Sandkylningen består av invändiga rör som har direkt kontakt med den varma sanden. Vid behov cirkulerar kallt dricksvatten i rören. Vattnet värms och leds sedan ned i avloppet. Sandkylningen är inte ett slutet system utan är ett konstant vattenflöde genom systemet.

Bolaget anser inte att det behövs någon ytterligare reglering i tillståndet avseende avloppsvatten. Bolaget anser inte heller att det behövs någon prøvotidsutredning.

Villkor 11

Den aktuella petroleumprodukten finns inomhus och är invallad. All tankning sker inomhus under kontrollerade former, dvs. egen personal finns alltid närvarande vid tankningstillfällena för övervakning. Tankningarna sker under normal arbetstid och ingen verksamhet pågår övrig tid. Eftersom hanteringen sker inomhus är risken försumbar för utsläpp i dagvattenbrunnen utanför byggnaden. Påfyllning av diesel och förbränningsolja sker med tankbil cirka 4 gånger per år. Tankbilen är placerad direkt utanför respektive tank och 3–4 meter från dagvattenbrunnarna som vid tillfället är försedda med brunnstätning. Villkor 10 är tillräckligt för att uppfylla kraven för utsläpp till dagvattenbrunnar vid lastning och lossning.

Bolaget har inget emot att det gamla tillståndet upphör att gälla när det nya tillståndet vinner laga kraft, under förutsättning att villkor 11 upphävs och att det inte beslutas om en prøvotidsutredning. Bolaget åtar sig under dessa förutsättningar att inom två veckor från det att tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft anmäla till tillsynsmyndigheten att det nya tillståndet tas i anspråk.

Nämnden

Återkallelse av 1996 års tillstånd

Enligt villkor 2 ska bolaget till tillsynsmyndigheten anmäla när tillståndet tas i anspråk och innan verksamheten i sin helhet eller till någon del upphör. Det har för

beslutet inte föreskrivits någon igångsättningstid. Enligt beslutet upphävs, med stöd av 24 kap. 3 första stycket 6 miljöbalken, det gällande tillståndet under förutsättning att det nu aktuella tillståndet vinner laga kraft och tas i anspråk.

En ny prövning av hela verksamheten har nu genomförts varför det inte finns någon anledning till att bolaget ska ha möjlighet att behålla det befintliga tillståndet. Det befintliga tillståndet meddelades 1998 utifrån miljöskyddslagens bestämmelser. Verksamheten har förvisso inte ändrats i sak men det nya tillståndet är mer anpassat efter nuvarande sätt att formulera tillstånd med bland annat begränsningsvärden. Villkoren är även prövade och reglerade efter nuvarande BAT och hänsynsregler. Det är viktigt att verksamheter omprövas med jämna mellanrum, bland annat för att säkerställa att miljöstörande verksamheters påverkan på människors hälsa och miljön blir så liten som möjligt. Genom regelbunden omprövning kan det säkerställas att aktuella krav ställs på verksamheterna som utgår från BAT samt att utvecklingen drivs framåt mot verksamheter med mindre miljöpåverkan.

Villkor 9

Villkor 9 är inte tillräckligt preciserat när det gäller vad som krävs för villkors- efterlevnad. Villkoret lyder att ”verksamheten får inte ge upphov till process- avloppsvatten”. Bolaget har i sin ansökan uppgett att något utsläpp av vatten inte sker från produktionsdelarna. Det är dock oklart vad som avses med ”process- vatten” och när villkoret därmed är att betrakta som uppfyllt respektive vad som är att betrakta som en villkorsöverträdelse. Det har överlåtits åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de närmare villkor som behövs angående ”mottagare av använt kyl- vatten”. Nämnden anser dock att bolaget med anledning av mark- och miljö- domstolens föreläggande har förtydligat sig i fråga om processavloppsvatten.

Länsstyrelsen

Eftersom all tankning av truckar och traktorer ska ske inomhus i utrymme utan brunnar och de påfyllningstillfällen som sker från tankbil utomhus är relativt begränsade finns det skäl att upphäva villkor 11.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har hållit sammanträde i målet.

Villkor 11 (bolagets överklagande)

Länsstyrelsen har godtagit att villkor 11 upphävs. Med hänsyn till vad bolaget uppgett i mark- och miljödomstolen och övrig utredning finns det enligt domstolen skäl att bifalla bolagets yrkande.

Villkor 9 (nämndens överklagande)

Nämnden har med anledning av de uppgifter bolaget lämnat i mark- och miljödomstolen, återkallat överklagandet rörande villkor 9. Nämnden har inte haft något att invända mot vad bolaget uppgett i domstolen om användningen av kylvatten m.m.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att nämnden och bolaget är överens om att det kylvatten för ugn- och sandkylning, kondensvatten samt vatten för jordgolv som används i verksamheten inte utgör processavloppsvatten enligt villkor 9 i länsstyrelsens beslut. Något annat framgår inte av länsstyrelsens beslut och domstolen gör inte heller någon annan bedömning.

Med anledning av det anförda ska målet avskrivas i den del som rör nämndens överklagande rörande villkor 9.

Upphävande av 1998 års tillståndsbeslut (nämndens överklagande)

Bolaget har inte haft något emot att 1998 års tillstånd upphör att gälla när det nya tillståndet vinner laga kraft, under förutsättning att villkor 11 upphävs och att det inte beslutas om en prøvotidsutredning. Bolaget har åtagit sig att, under dessa förutsättningar, inom två veckor från det att tillståndsbeslutet vinner laga kraft anmäla till tillsynsmyndigheten att det nya tillståndet tas i anspråk.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att nämnden och bolaget numera, med anledning av den kompletterande utredning som skett i domstolen, är överens i de överklagade frågorna rörande villkor 9 och 11. Med beaktande av detta och bolagets åtagande rörande anmälan till nämnden, saknas det skäl att ändra vad länsstyrelsen har beslutat i fråga om när 1998 års tillståndsbeslut upphör att gälla. Nämndens överklagande i övrigt bör därför inte bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 18 juni 2014.

Anders Lillienau

Jan-Olof Arvidsson

I avgörandet har deltagit rådmannen Anders Lillienau, tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson samt de särskilda ledamöterna Carl-Johan Alfthan och Carl-Lennart Åstedt.

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
Datum
2011-12-16

1(28)
Dnr
551-563-2010
Dossiernr 0484-160

NACKA TINGSRÄTT

Gjuteribolaget i Eskilstuna AB
Björksgatan 4
632 21 Eskilstuna

INKOM: 2012-01-24
MÅLNR: M 464-12
AKTBIL: 5

Tillstånd enligt miljöbalken till anläggning för gjutning av järn och andra metaller på fastigheten Valkyrian 35, Eskilstuna kommun

Prövningsgrund: verksamhetskod 27.50 och 27.130 enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

BESLUT

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Södermanlands län lämnar Gjuteribolaget i Eskilstuna AB (556492-2341), nedan kallat bolaget, tillstånd enligt miljöbalken att på fastigheten Valkyrian 35 i Eskilstuna kommun i befintlig anläggning gjuta metaller till en årlig produktion av 700 ton järn per kalenderår samt 999 ton bly per kalenderår.

Tillstånd lämnas även för blästring av högst 10000 m² av bolagets produkter.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor för verksamheten

Allmänt villkor

- Om inte annat framgår av nedanstående villkor ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget har angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

Anmälan till tillsynsmyndigheten

- När tillståndet tas i anspråk och innan verksamheten i sin helhet eller till någon del upphör, ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten.

Utsläpp till luft

- Punktkällor för utsläpp av stoft ska vara försedda med textilt spärfilter eller teknik med minst motsvarande reningsgrad. Kontroll ska ske att använd teknik vid drift av anläggningen har fullgod funktion.

Stoftutsläppet får inte överstiga 5 mg ntg/m³.

Postadress
611 86 NYKÖPING

Besöksadress
Stora torget 13

Telefon
0155 - 26 40 00 växel

Telefax
0155 - 26 71 25

E-post
sodermanland@lansstyrelsen.se

Organisationsnr
202100-2262

PlusGiro
35174-2

Bankgiro
5051-8653

Faktureringsadress
FE 98
833 83 STRÖMSUND

Internet
www.lansstyrelsen.se/sodermanland

2011-12-16

551-563-2010

Begränsningsvärdet* ska kontrolleras genom mätning vid punktkällor minst vartannat år. Mätningar ska dock alltid göras vid förändringar i verksamheten som kan medföra ökade utsläppshalter, eller om det framkommit befogade klagomål på utsläpp till luft från verksamheten. En första kontroll ska ske vid normal produktion vid ett tillfälle under det första året efter det att beslutet vunnit laga kraft.

4. Det totala utsläppet av bly från smältning och övrig hantering får som begränsningsvärde* uppgå till högst 5 kg/år.
5. Bolaget ska vidta åtgärder så att dammbildning från hantering av bly minimeras.
6. Bolaget ska fortlöpande utvärdera åtgärder för att minska utsläppet av flyktiga organiska föreningar (VOC) och i den årliga miljörapporten till tillsynsmyndigheten redovisa möjliga och genomförda åtgärder för att minska utsläppen av VOC samt redovisa uppmätta och beräknade utsläpp. Kontroll av totalt utsläppt mängd ska ske vid normal produktion vid ett tillfälle under det första året efter det att beslutet vunnit laga kraft.
7. Om olägenheter för omgivningen uppstår till följd av verksamhetens luftutsläpp, i form av stoft eller lukt, ska bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten snarast vidta åtgärder för att motverka olägenheterna.
8. Endast skrot utan föroreningar får användas.

Utsläpp till vatten

9. Verksamheten får inte ge upphov till processavloppsvatten.
10. Tätningstrustning ska användas för tätning av dagvattenbrunnar vid lastning/lossning av flytande kemiska produkter eller flytande farligt avfall. Tätningstrustning ska även finnas lättillgänglig för att snabbt kunna hindra utflöde av miljöfarliga ämnen vid t.ex. en olycka.
11. Dagvattenbrunnar ska vara utrustade med, eller anslutna till, oljeavskiljare med optiskt och/eller akustiskt larm, inom de delar av verksamhetsområdet där det finns risk för förorening av dagvattnet genom utsläpp av petroleumprodukter eller ämnen med liknande avskiljningsegenskaper.

Kemiska produkter och farligt avfall

12. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras på torr och mot omgivningen tät plats och hanteras så att eventuella läckage inte förorenar omgivningen.
13. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt, på lämpligt avstånd från hantering och lagring av flytande kemiska produkter, och användas vid spill av flytande kemiska produkter, råvaror och avfall. Spill ska omedelbart samlas upp och tas om hand på lämpligt sätt.

Energihushållning

14. Vid nyinstallation ska så energieffektiv utrustning som möjligt väljas. Energiaspekten ska beaktas vid val av uppvärmningssystem för lokaler, pumpar, fläktar och annan utrustning, vid ombyggnad samt vid översyn av underhålls- och drifrutiner för verksamheten.
15. Bolaget ska i den årliga miljörapporten till tillsynsmyndigheten fortlöpande redovisa hur arbetet med att effektivisera energianvändningen för hela anläggningen fortskrider.

Hushållning med naturresurser

16. Bolaget ska driva verksamheten på sådant sätt att använd gjutsand till minst 75% återanvänds i den egna produktionen. Undantag kan göras vid haveri. Undantag skall rapporteras till tillsynsmyndigheten i samband med den årliga miljörapporten.

Buller

17. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

50 dB(A)helgfri mån-fre dagtid(kl. 07.00-18.00)

40 dB(A)natttid(kl. 22.00-07.00)

45 dB(A)övrig tid

Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som frifältsvärden utomhus vid *arbetslokaler för ej bullrande verksamhet* än

60 dB(A)helgfri mån-fre dagtid(kl. 07.00-18.00)

50 dB(A)natttid(kl. 22.00-07.00)

55 dB(A)övrig tid

Om hörbara toner eller impulser märks, ska de ovan angivna begränsningsvärdena* sänkas med 5 dB(A). Momentana ljud natttid (kl. 22.00-07.00) får inte överskrida 55 dB(A) vid bostäder, mätt som högsta ljudnivå i mätläge "fast".

Begränsningsvärdena* ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar. Vid beräkningar ska hänsyn tas till avskärmningar, reflekterande ljud, topografi och byggnaders utformning. Resultaten ska redovisas som frifältsvärden.

Ekvivalentvärdena ska mätas i perioder som är representativa för verksamhetens art (se vidare under *Motivering av villkor*). Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, eller om det framkommit befogade klagomål på buller från anläggningen, dock minst vart tredje år.

Kontrollprogram

18. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Programmet ska bland annat närmare redogöra för hur utsläppen (t.ex. utsläpp till luft av stoft och flyktiga organiska ämnen samt buller), liksom oljeavskiljares funktion, ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till uppdaterat kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att tillståndet tagits i anspråk.

Undersökning förorenad mark

19. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten. Bolaget ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om fastigheten är förorenad. Rapport över undersökningen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten.

* Med begränsningsvärde avses ett värde som inte får överskridas.

Bemyndiganden

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de närmare villkor som behövs angående

- mottagare av använt kylvatten.
- metod och frekvens av kontroll av stoftavskiljningsutrustningens reningsgrad.

Igångsättningstid

Miljöprövningsdelegationen anger ingen tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång eftersom tillståndet avser en verksamhet som redan pågår.

Verkställighetsförordnande

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 19 kap. 5 § och 22 kap. 28 § miljöbalken att detta tillstånd får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tidigare tillstånd

Miljöprövningsdelegationen återkallar med stöd av 24 kap. 3 § första stycket punkten 6 miljöbalken av Länsstyrelsen tidigare meddelat tillstånd den 14 juli 1998 (dnr 2410-6953-95). Återkallelsen av tillståndet gäller under förutsättning att det nya tillståndsbeslutet vinner laga kraft och tas i anspråk.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte tillståndshavaren från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Tillsynsmyndighet enligt miljöbalken är för närvarande Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun.

Ändringar i verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan enligt 5 eller 21 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bolaget ska enligt 26 kap. 19 § miljöbalken fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga olägenheter för människors hälsa eller miljön samt i övrigt iaktta vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Varje år före utgången av den 31 mars ska en miljörapport lämnas in till tillsynsmyndigheten enligt 26 kap. 20 § miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:9) om miljörapport (senast ändrade genom NFS 2010:16).

Bolaget ska enligt 26 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen samt utföra eller bekosta sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

Enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ska avgift betalas årligen av den som bedriver miljöfarlig verksamhet.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Bakgrund och tidigare beslut

Koncessionsnämnden för miljöskydd lämnade genom beslut den 6 november 1984 bolaget tillstånd till en årlig produktion av 2 500 ton gjutgods, varav ca 600 ton bly och resten järn. Länsstyrelsen meddelade i ett delbeslut den 20 december 1996 bolaget tillstånd enligt miljöskyddslagen till en årsproduktion av högst 700 ton gutjärnsprodukter och 1800 ton blyprodukter med tidigare gällande villkor. Slutgiltiga villkor fastställdes av Länsstyrelsen den 14 juli 1998 (dnr 2410-6953-95).

Ansökan med åtaganden och yrkanden

Bolaget har ansökt om tillstånd för fortsatt drift av befintlig verksamhet omfattande gjutning av järn och bly i bolagets lokaler, i enlighet med verksamhetskoderna 27.50 respektive 27.130 i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899).

Bolagets produktion kan som högst uppgå till 700 ton järn, samt 999 ton bly.

Bolaget har samtidigt anmält sin avsikt att på platsen bedriva blästring av 10 000 m² yta.

Bolaget har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft.

Bolaget har föreslagit att följande villkor ska gälla för verksamheten:

1. Allmänna villkoret

Om inte annat framgår av övriga nedan angivna villkor skall verksamheten, inklusive åtgärder för att reducera störningar för omgivningen, bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit eller åtagit sig i ärendet.

Mindre förändringar av verksamheten får dock företas om ändringen inte medför ökad störning för omgivningen. I annat fall får ändringen inte genomföras förrän beslut i frågan erhållits från tillsynsmyndigheten.

2. Utsläpp av stoft till luft

Utsläppet av stoft från befintliga reningsutrustningar får som riktvärde vid besiktning uppgå till högst 5 mg/Nm³. Utsläpp av stoft från blysmältning och blyrensning får som riktvärde uppgå till högst 1 mg/Nm³. Utsläpp av stoft från järn- och blysmältugn får som riktvärde inte överstiga 0,1 kg/ton smält metall över hel processcykel.

Om riktvärdena i bolagets yrkande ovan görs om till begränsningsvärden så yrkar bolaget på att utsläpp av stoft från befintliga reningsutrustningar sätts till 10 mg/m³ ntg, utsläpp av stoft från blysmältning och blyrensning till 5 mg/m³ ntg och utsläpp av stoft från järn- och blysmältugn till 0,3 kg/ton smält metall över en hel processcykel. *[Med en hel processcykel avser bolaget den tid det tar att smälta järnskrot/järntackor/blytackor till smält metall, Miljöprövningsdelegationens kommentar]*

3. Utsläpp till vatten

Av vattnet som används, går en del som kylning i processerna och förorenas ej samt resterande som sanitärt vatten.

4. Buller

Bolaget anser att utomhusriktvärden för externt industribuller för befintlig industri ska gälla för den aktuella verksamheten. Riktvärdena ska vara samma som vid nyetablering dvs:

07.00 – 18.00 50 dBA

18.00 – 22.00 45 dBA

22.00 – 07.00 40 dBA

Bolaget kommer att anpassa alla nyinstalleringar av utrustning samt befintliga utrustningar som ska gälla för kraven för nyetablerad industri. Om Miljöprövningsdelegationen avser att ändra till dessa riktvärden för nyetablering till begränsningsvärden kan bolaget hålla dessa bullervärden.

5. Råvaru- och kemikaliehantering

Inköp och förbrukning av råvaror och kemikalier skall ske i en omfattning som är relaterad till aktuell produktion. Förvaring skall ske på torr, invallad och mot omgivningen tät plats så att innehållet vid eventuellt läckage inte förorenar omgivningen.

6. Avfallshantering

Kvittblivning av farligt avfall samt övrigt industriavfall och restprodukter ska ske enligt tillståndsbeslutet eller andra anvisningar som erhålls från Länsstyrelsen eller den kommunala Miljö- och räddningstjänstförvaltningen.

Kontroll av villkor föreslås ske genom kontroll av inköpta mängder i förhållande till förbrukningen samt efter samråd med tillsynsmyndigheter vid krav.

2011-12-16

551-563-2010

Samråd

Samråd har genomförts med Länsstyrelsen och Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun den 19 mars 2009 genom ett möte. Samråd har genomförts med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samrådet har skett genom utskick av information.

Länsstyrelsen har den 12 maj 2010 med stöd av 6 kap. 5 § miljöbalken beslutat att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Bolagets tillståndsansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning inkom den 8 februari 2010. Kompletteringar till ansökan har inkommit den 20 september 2010.

Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen har kungjorts den 13 november 2010 i tidningarna Eskilstuna-Kuriren och Folket.

Miljöprövningsdelegationen har remitterat ärendet till Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun och till Naturvårdsverket.

Yttranden har inkommit från nämnden.

Bolaget har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de yttranden som inkommit och vad som i övrigt tillförts ärendet.

2011-12-16

551-563-2010

SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Bolaget har sammanfattningsvis anfört följande.

Verksamheten

Idag gjuter bolaget detaljer, som stativ till pressar, svarvar, bormaskiner, specialmaskiner och mätverktyg samt verktyg till verkstadsindustrin och krukor och andra gjutjärnsutsmyckningar, av gråjärn och segjärn. I verksamheten finns även blygjutning och där gjuts bland annat båtkölar. Nuvarande tillstånd daterat 20 december 1996 medger en produktion av högst 700 ton järn och 1800 ton bly.

Ansökan avser befintlig verksamhet. Ansökan avser verksamheten på fastigheten Valkyrian 35 med gjutning av järn och bly.

Bolaget söker tillstånd för en produktionsmängd på 700 ton järn och under 1000 ton bly.

Anläggningarna har idag totalt 9 anställda.

Lokalisering

Gjuteribolagets anläggning är belägen inom Västra Industriområdet i Eskilstuna kommun. Verksamheten kommer att bedrivas i hela fastigheten med undantag av en del som hyrs ut till annan verksamhetsutövare. Fastigheten ägs av Gjuteribolaget i Eskilstuna AB.

Hela produktionsytan är 2400 m². Gjuteriet är fördelat på smälteriet, kärntillverkningen, formningen, uppslagningen, blåstringen, renseriet, målningen och utleverans samt en del kontorsutrymmen. En del av lokalen är avskild och hyrs av Poståkeriet.

Runt hela fastigheten finns belagda ytor. Mellan den befintliga fastigheten och närliggande verksamheter finns hårdgjorda ytor, gräsplan och asfalterade ytor.

Inom 100 meter från bolaget finns vårdcentralen Smeden (ca 90 m), Excelsior (ca 50 m), IDESTA (ca 50 m) och Fjärrvärmeverket (100 m).

Alternativa lokaliseringar

Anläggningens verksamhet är inhyst i ett industriområde och har funnits på nuvarande plats sedan 1945. Verksamheten har funnits där sedan fastigheten byggdes 1945. Det aktuella området är planlagt för industriell verksamhet.

En omlokalisering av befintlig verksamhet anses av bolaget vara utesluten. I dagsläget finns inga planer på flytt eller nybyggnation, andra alternativ har inte undersökts eftersom anläggningen har funnits här sedan 1945. Eftersom företagets verksamhet ligger i utkanten av Eskilstuna och området är avsett för industriverksamheter har man därför inte tagit fram någon alternativ plats för lokalisering.

Nollalternativ

Nollalternativet är att behålla nuvarande produktionsnivåer, som är högre än de ansökta.

Planförhållanden

Anläggningen är belägen på fastigheten Valkyrian 35 i Eskilstuna kommun. Fastigheten är planerad som industrimark.

Verksamhetsbeskrivning

Smälteri

Järn

För smältning används två stycken högfrekventa induktionsugnar (HF-ugnar). Ugnarna rymmer 1000 kg vardera och är försedda med slutet kylsystem. Järntackor, smidesskrot och eget återgångsskrot används som råvara. Till en charge gråjärn används 55 % stålskrot, 20 % tackjärn och 25 % egen återgång. Legeringsämnen, kol, kisel och mangan tillsätts smältan i små mängder.

Smältan tappas i gjutskänk som transporteras med travers till avgjutningen. En gjutskänk är en stålskänk med en infodringsmassa bestående av kvarts, silikatsand och kvartsglas. Före gjutning tillsätts en liten del slaggbindemedel till smältan för att förhindra att slagg följer med ned i gjutformen.

Bly

För smältning används en oljeeldad smältdegel med en kapacitet på 10 ton av stål i separat lokal. Smältdegeln eldas med en lågsvavlig olja. Temperaturen på blybadet varierar mellan 380 – 420°C beroende på gjutmetod. Blytackor används som råvara. Efter smältning gjuts detaljerna.

Kärntillverkning och formning

I kärnmakeriet och formningen tillverkas sandkärnor respektive gjutformar för hand (sandformning). Sandsorten som används för sandkärnor är av typen Brogårdssand som är ren och ny. För gjutformar används 90 % återvunnen sand och resterande 10 % är Brogårdssand. Sanden innehåller kvarts. Till sanden tillsätts harts och härdare (typ alpha-set) som blandas och doseras automatiskt från behållare.

Efter handformningen renblåses och blackas formarna med etylalkoholbaserad black för att förhindra att sanden bränns fast i gjutgodset. Överskott av blackningsmedlet går tillbaka till blackstationen för återanvändning. När kärnorna är klara går de vidare till formningen.

För flödesblackning i gjuteriet används en black som innehåller 25 % etylalkohol och 75 % grafit. För penselblack används en black innehållande 2-propanol (20-50%) och kristallint kvarts (1-3 %) samt en innehållandes 2-propanol (10-20 %), kolofonium (0,1-0,3 %), kristallin kvarts (3-5 %) och lacknafta (3-5 %). *[kolofonium är hartser som utvunnits från barrträd, Miljöprövningsdelegationens kommentar]*

När formhalvorna och kärnor satts samman är de färdiga för avgjutning. När avgjutningen är klar får formarna stå och svalna. Därefter transporteras de till uppslagningen.

Uppslagning

Vid uppslagningen delas gjutformarna och godset lyfts bort, därefter vibrerar man bort sanden ifrån "flaskorna", detta sker både manuellt och maskinellt. Grov uppslagning innebär att man tar bort de grövre utstickande bitarna manuellt med slägga och maskinellt med vibratorbord.

Blästring/ Sandåtervinning

Efter uppslagningen transporteras gjutgodset till blästringen. Där avlägsnas all kvarvarande sand mekaniskt från godset med hjälp av slungrensmedel, stålkulor 0,8-1,2 mm i diameter, som slungas mot godset. Sand och stålkulor samlas efter blästring upp i maskinens nedre del. Sanden grovsiktas och går vidare till sandåtervinningen.

I sandåtervinningsprocessen avskiljs först slungrensmedlet för återanvändning. Sanden passerar en vindsikt med motströmsluft, varvid finare partiklar av sand och bindemedelsrester avskiljs till luftutsug och ett textilt spärfilter. Återvinningsgraden är ca 90 %. För att förbättra sandkvaliteten tillsätts 100 - 150 kg ny sand per ton återanvänd sand.

Rensriet

Efter blästringen rensas gjutgodset d.v.s. skägg, grader och ingjutssystem tas bort, detta sker i en separat rensbox. Rensningen sker manuellt med slipskålar och kapskivor.

Målning

Ett fåtal gjutjärnsdetaljer målas. Detta sker manuellt med högtrycksspruta i en torrbox. Till målningen används mest vattenbaserad färg, men även en del lösningsmedelsburen färg och förtunningsmedel.

Transporter (egna inom området)

I produktionen används två truckar och en traktor. Fordonen drivs med diesel.

Verksamhetens omfattning

Den verksamhet som bedrivs i fastigheten har under 2008 haft en produktion av 473 ton järn och 223 ton bly. I ansökan yrkar bolaget på en tillåten produktion till en sammanlagd produktionsmängd på 700 ton järn och under 1000 ton bly per år.

Transporter till och från företaget sker på dagtid måndag – fredag, 07.00-16.00, totalt rör det sig då om ca 2-4 st bilar/ dag. Företaget förväntar sig ingen ökning av transporter i framtiden. Ca 5 personbilar tar anställda till och från företaget varje dag.

Allmänna hänsynsregler

Kunskapskravet

Bolaget har inför tillståndsansökan inhämtat kunskap från flera källor, i huvudsak länsstyrelsen i Södermanlands län, Eskilstuna Kommun, Miljö - och räddningstjänstförvaltningen, Svenska gjuteriföreningen (Swerea SWECAST) m fl. Bolaget har idag goda kunskaper om miljökrav som berör bolaget. Bolaget har idag en god bild av hur verksamheten påverkar omgivningen.

Försiktighetsprincipen

Bolaget kommer att se över befintliga reningsutrustningar som finns i fastigheten och att de befintliga filteranläggningar för bolaget bygger på principen om att förorenaren betalar och att principen om bästa möjliga teknik tillämpas. Reningsanläggningarna samt övrig miljöskyddsutrustning på bolaget kommer kontinuerligt att kontrolleras avseende funktion och skick. Med en effektiv reningsanläggning och en noggrann kontroll anser bolaget att försiktighetsprincipen, principen om att förorenaren betalar och principen om bästa teknik (BAT) kommer att uppfyllas.

Lokaliseringsprincipen

Verksamheten har varit lokaliserad på nuvarande fastighet sedan 1945. En upprustning av befintliga byggnader och övriga utrymmen har skett successivt sedan bolaget blev ägare till hela fastigheten. Alternativet med en etablering av verksamheten på den idag befintliga platsen har noga undersökts och fastigheten där verksamheten är belägen idag är på mark avsedd för industriverksamhet sedan flera år tillbaka. Bolaget anser att lokaliseringsprincipen uppfylls.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Bolaget kommer att anpassa sin återvinning efter kommunens återvinningssystem så långt som det är möjligt. Det är bolagets åsikt att Hushållnings- och kretsloppsprincipen på så vis följs.

Produktvalsprincipen

I bolagets verksamhet används ett antal olika kemiska produkter. Vid inköp av dessa undersöker bolaget marknaden för att hitta de kemikalier som har minst negativ påverkan på miljön, enligt substitutionsprincipen.

Miljökonsekvenser och skyddsåtgärder

Utsläpp till luft

Bolaget har genomfört luftflödesmätningar i vissa stamledningar samt arbetshygieniska mätningar med avseende på damm och kvarts vid vissa arbetsplatser.

Stoft kommer från ugnarna, sandberedningen, uppslagning/bläster och rensbox. Stoffet innehåller sand, järn, bly och slipdamm. Utsläpp framgår av nedanstående tabell.

Källa	kg/år (år 2008)
Blyugn	0,36
Bläster/slip	11,4
Smältugn	6,28

Stoftutsläppen kommer inte att öka vid ökning av produktionen. Mätningar har visat att stoftutsläppen varit mycket låga oberoende av om det varit hög respektive låg produktionsnivå.

Vid tillståndsgiven verksamhet renas frånluft från järnugn, blyugn, bläster och renseri med filter innan utsläpp till luft. Se uppgifter nedan.

Process	Flöde (m ³ /h)	Utsläpp (data från mätning år 2009)	Anmärkning
Bläster	36600	< 1 mg/m ³ n tg	Gemensamt filter
Rensriet			
Uppslagning			Gemensamt filter
Ugn 1	10500	< 1 mg/m ³ n tg	
Ugn 2		< 1 mg/m ³ n tg	
Blyugn	3660	< 1 mg/m ³ n tg	Eget filter

Vid varje utsläppskälla finns filter för rening av luft (filteranläggning och cykloner). Den reningsteknik som bolaget använder finns på ett flertal gjuterier i Sverige. Utgående luft från ugnar, sandberedning, utslagsning/blästring och rensbox går via en stoftavskiljare med ett polyesterfilter. Utgående luft från blygrytan har två filter, det första är av polyester och det andra är ett sekundärfilter benämnt HEPA. Utsläppet från målarboxen går via ett CI-filter (torrfilter). Lösningemedel går in i målarboxen och går ut via filtret innan det släpps ut till luft.

Varje år görs mätningar avseende damm på operatörerna och resultaten ligger långt under de aktuella hygieniska gränsvärdena. Det damm som uppkommer från processerna suggs upp av reningsutrustningar/centraldammsugare. Bolaget vattnar även golvet för att förhindra damning.

Mätning vid utsläppspunkterna sker varje vartannat år. Kontrollen av reningsutrustningarna sker kontinuerligt av både intern och extern personal. Bolaget anser att man idag uppfyller BAT i samtliga reningsutrustningar, vilket bekräftas av de mätningar av stoft som utförts. Där ligger nivåerna under detektionsgränsen.

Lösningemedel används på ett antal ställen i produktionen.

I gjuteriet används lösningemedel bl.a. vid blackning av kärnor och vid målning av diverse detaljer. Merparten av lösningemedlet används vid blackning (etylalkohol, ingår med ca 30-40% i produkten) blandat med grafit. Efter blackning bränns/eldas kärnorna för att de ska bli hårda. Den mängd lösningemedel som finns på kärnan bränns upp. Inget utsug i lokalen som är stor och högt i tak finns utan allt sprids inomhus.

I måleriet målas en del av detaljerna och den största lösningemedelsmängden (xylen ingår i produkten från 10-100%) kommer från färgen. Den totala mängden är 300 liter (år 2008). Färgdamm från målarboxen innehåller lösningemedel. Den förorenade luften leds in i torrfilterna innan luften släpps ut utomhus.

Den totala förbrukningen lösningemedel beräknas utifrån värden för år 2008 att uppgå till 14 ton/år.

Lukt

Bolagets bedömning är att det inte finns någon metod som klarar av luktproblemet. Bolaget har kontrollerat detta med branschorganisationer samt leverantör av bindemedlet.

Utsläpp till mark och vatten

Anläggningen ligger ca 130 m från Eskilstunaån. Allt vatten som används i produktionen går till kommunens spillvattennät. Kylning av ugnarna sker genom ett slutet system.

Samtliga brunnar som har bedömts som ej användbara har tätats. För övriga brunnar finns skyddsåtgärder om något oavsiktligt spill skulle ske, t.ex. från fordon.

Dagvatten samlas in från belagda ytor samt tak. Ingen lastning eller lossning av kemikalier eller avfall sker i närheten av dagvattenbrunnarna. Bolaget bedömer utifrån stofthalten i utgående luft att mängden bly som hamnar på markytor och som vid nederbörd går vidare till dagvattenbrunnarna är mycket låga med avseende på de låga resultaten vid stoftmätningen.

Företaget har omklädnings- och duschrum och ett antal toaletter i de olika byggnaderna. Sanitärt avloppsvatten avleds till kommunens spillvattennät.

Järnugnarna kyls av ett inre slutet vattensystem som är kopplat till 2 st kylelement. Det primära kylelementet är kopplat till ett yttre slutet glykolbaserat fläktsystem. Det sekundära nödelementet kyls av kommunalt vatten och leds ner i avloppet.

Kylvatten används för att kyla gjutsanden. Vattnet går genom rörledningar med vilka sanden har kontakt.

Buller

Bullret består av allmänt gjuteriljud, blåsljud från luftutsläpp och ljud från fläktarna. Enligt tidigare mätningar kan bullergränserna för befintlig industri, under dagtid, innehållas. Verksamheten bedrivs endast vardagar och dagtid. På grund av bolagets läge i ett industriområde med starkt trafikerade gator är det svårt att urskilja bolagets exakta bullervärden.

Tekniken som används vid skrothanteringen innebär att man lastar skrotet för hand till plåtådan. Det upplastade skrotet transporteras sedan in till gjuteriet med truck.

Bolaget anser sig använda tekniker som är anpassade för bolagets verksamhet. Vid nyinvestering kommer bolaget att ta hänsyn till de ev. tillkommande begränsningsvärdena.

Kemikaliehantering

Bolaget använder kemiska produkter, så kallade insats- eller hjälpvaror. Vid inköp av nya insats- eller hjälpvaror görs en granskning mot Begränsningsdatabasen, PRIO-listan och AFS "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar" grupp A och B. Alla kemikalier bedöms och kontrolleras enligt substitutionsprincipen där det är möjligt. I övrigt köps bara mängder som är anpassade till produktionen.

På området lagras olika kemiska insats- och hjälpvaror som inte kan ge läckage på grund av att dessa förvaras i särskilda utrymmen och är invallade och kan därmed inte skada miljön. I

vissa fall levereras de inköpta kemikalierna i så små kvantiteter att lagringsplatsen är identisk med förbrukningsstället. Förvaringen sker därför också ofta i samma förpackning som tillverkaren tillhandahåller vid leveransen.

Flytande kemikalier, där läckage på förvaringskärl kan medföra kontaminering av mark, dag- eller spillvattennät, förvaras i dagsläget invallade på hårdgjord yta och på betryggande avstånd från dagvatten- och golvbrunnar.

Avfall

Farligt avfall förvaras i separata utrymmen med erforderliga invallningar och krav på särskild behörighet för in- och utlastning. Avfallets sammansättning under 2008 framgår av tabell nedan. Allt avfall sorteras så långt som det är möjligt och omhändertas av godkända avfallsstationer.

Slagg från gjuteriet återvinns inte och går som avfall till deponi.

Sand från uppslagningen återvinns med ca 85 %. Resterande blir damm och sand som inte går att återvinna går på deponi till kommunen anvisad tipp.

Filter från processen går som brännbart avfall, utom filtren från blygrytan som går som farligt avfall.

FARLIGT AVFALL	AVFALLSKOD	År 2008 (ton)	Ansökt (ton)
Spillolja	130208	0,004	Oförändrat
Lösningsmedel	200113	0,002	Oförändrat
Färgburkar	080111	0,028	Oförändrat
Oljeabsorbenter	150202	0,002	Oförändrat
Lampor	200121	0,036	Oförändrat
Lysrör	200121	0,005	Oförändrat
Elektronik	160213	0,001	Oförändrat
Osorterade batterier	160603	0,006	Oförändrat
AVFALL (ej farligt avfall)	AVFALLSKOD		
Trä	191207	5,36	Oförändrat
Gjutsand	100901	604,380	Kan variera beroende på produktion
Brännbart	191210	4,9	Oförändrat
Gjutsrot	100999	11 (år 2007)	Kan variera beroende på produktion
Olegerat stål (smide)	170405	3,48 (år 2007)	Oförändrat
Hushållsavfall	200108	2,5 (år 2009)	Oförändrat
Wellpapp	150101	0,5 (år 2009)	Oförändrat
Papper	200101	2,5 (år 2009)	Oförändrat

Energi

Företagets elförbrukning är i dagsläget 873775 KWh, och fjärrvärme 343 MWh. Bolagets förbrukning under 2008 av olika bränslen framgår enligt tabell nedan.

Bränsle	Mängd	Användningsområde
Autodiesel	3,9 m ³	Truckar
Eldningsolja	7,7 m ³	Uppvärmning
Gasol Produktion	3,3 ton	Uppvärmning

Vid produktion enligt ansökan förbrukas ca 25 m³ eldningsolja för blysmältning. Bolaget följer utvecklingen på området gällande förnyelsebara alternativ. Av elförbrukningen används 70% till induktionsugnarna.

För att spara energi utnyttjas överskottsvärme från företagets kompressor samt återvunnen värme från värmeväxlaren till tilluften.

Om bolaget kommer upp i den ansökta produktionen kommer energiförbrukningen att öka med ca 50% gentemot förbrukning vid ansökan.

Miljö kvalitetsnormer

De miljö kvalitetsnormer som berör bolagets verksamhet gäller luftföroreningshalter. Endast uppvärmning med olja förekommer, för uppvärmning av förråd samt vid smältning (inkapslad blyugn). Den kvalitetsnorm som gäller här är kvävedioxid. Inga mätningar har utförts. Då det gäller utsläpp av stoft så har de senaste mätningarna legat under detektionsgränsen, på grund av dessa låga värden har ingen metallanalys utförts.

MiljömålFrisk luft

Bolaget har idag inga utsläpp (mätningar utförda med resultat under detektionsgränsen) av de nämnda metallerna. Det finns idag effektiva utsug/reningsanläggningar. Utsläppen av flyktiga organiska ämnen från bolaget har minskat något då en övergång till vattenbaserad färg har genomförts i vissa moment. Den för tillfället största källan till VOC utsläpp är blackningen i kärnmakeriet. Hur den planerade utökningen av verksamheten kommer att påverka VOC utsläppens storlek beror på den framtida produktmixen.

Giftfri miljö

Förutom den påverkan som bolagets luftutsläpp ev. kan ha på miljön exempelvis vid stoftutsläpp och transporter inom området så finns på företaget ett antal olika kemikalier (hårdare, harts och blackmedel) som kan påverka miljön negativt. För att förhindra att giftiga kemikalier läcker ut i naturen så hanteras dessa så försiktigt som möjligt. All lagring av kemikalier sker på invallade och tättslutande platser. Hantering av kemikalier sker bara av personal som är medveten om riskerna och vet hur man skall agera vid ett eventuellt läckage.

Levande sjöar och vattendrag

I närheten av bolagets belagda ytor finns ett antal dagvattenbrunnar som skall ta emot regnvatten. Dagvattnet avleds till Eskilstunaån vilken rinner ut i Mälaren. För att undvika utsläpp av kemikalier etc. så hanteras aldrig dessa i direkt närhet till dagvattenbrunnar.

Naturmiljö och kulturmiljö

Ca 100 m från anläggningen finns ett vattendrag (Eskilstunaån). I området där anläggningen är belägen finns ett antal industrifastigheter samt genomfartsvägar till dessa. Hela anläggningen är inhägnad.

Beträffande djur eller växtarter så kommer anläggningen inte i kontakt med dessa. Anläggningen är belägen på ett industriområde i utkanten av Eskilstuna kommun. På ett avstånd av minst 500 m finns närmaste bostadshus. *[Anläggningen ligger på ett avstånd av 1,2 km från Fristadstorget, Miljöprövningsdelegationens kommentar]*

YTTRANDEN

Samrådsyttranden

Samrådsyttrande har inkommit från Eskilstuna Energi- & Miljö AB. I yttrandet framförs sammanfattningsvis att personal vid kraftvärmeverket vid tillfällena under åren har känt av lukt i riktning från Gjuteribolagets verksamhet. Lukten har varit kraftig och obehaglig.

Yttranden över ansökan

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun har tillstyrkt att tillstånd lämnas för den ansökta verksamheten. Nämnden har anfört bl.a. följande.

Miljö- och räddningstjänstnämnden tillstyrker ansökan och föreslår att miljöprövningsdelegationen ger Gjuteribolaget i Eskilstuna AB tillstånd att bedriva anläggning för gjutning för produktion av gjutjärn- och bly produkter med en maximalt produktion på 700 ton järn- och under 1000 ton blyprodukter per år samt blåstring av över 500 kvadratmeter yta per kalenderår.

Miljö- och räddningstjänstnämnden föreslår att miljöprövningsdelegationen villkorar om följande:

Allmänna villkor:

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad företaget har angivit i sin ansökan och åtagit sig under prövningens gång. Ändringar i verksamheten ska anmälas till tillsynsmyndigheten minst sex veckor innan de genomförs.

Utsläpp till luft

Stoft

2. Utsläpp av stoft från järnsmältning, sandkross, bläster och renseri får som högsta halt uppgå till 5 mg/m³ ntg som begränsningsvärde*.
3. Utsläpp av stoft från blysmältning och blyrensning får som högsta halt uppgå till 1 mg/m³ ntg som begränsningsvärde*.
4. Utsläpp av stoft från järn- och blysmältugnar får som begränsningsvärde* högst uppgå till 0,1 kg/ton smältt metall över en hel process cykel.
5. Utsläpp av stoft från allmänventilation får som högsta halt uppgå till 5 mg/m³ ntg som begränsningsvärde*.

VOC och lukt

6. Om luktstörning uppstår från verksamheten skall luktbegränsande åtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
7. Bolaget ska bevaka utvecklingen av lämpliga blacknings- och bindemedel i syfte att minska avgången av lösningsmedel och luktande ämnen från tillverkningsprocessen. Ersättning ska göras när det är

tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Bolaget ska årligen redovisa till tillsynsmyndigheten på vilket sätt bolaget bevakar utvecklingen och resultaten av dessa undersökningar.

Råvara

8. Som råvaror får endast användas ren metall eller rent returskrot.
9. Blyråvaror ska förvaras skyddade mot nederbörd.

Avfall

10. Gjutsand ska återanvändas/återvinnas.

Buller

11. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som frifältsvärden utomhus vid bostäder än:

50 dB(A)	helgfri måndag-fredag dagtid	(klockan 07.00-18.00)
40 dB(A)	nattetid	(klockan 22.00-07.00)
45 dB(A)	övrig tid	

Om hörbara toner eller impulser märks ska de ovan angivna begränsningsvärdena* sänkas med 5 dB(A). Momentana ljud nattetid (klockan 22.00-07.00) får inte överskrida 55 dB(A) vid bostäder.

Kemiska produkter och farligt avfall

12. Farligt avfall och kemikalier inklusive processvätskor ska förvaras i väl uppmärkta behållare på torr, invallad och mot omgivningen tät plats så att innehållet vid eventuellt läckage eller spill inte kan förorena mark och vatten eller tillföras avlopp. Flyktiga ämnen ska förvaras på ett sådant sätt att risken för avdunstning minimeras.

Energianvändning

13. En energikartläggning ska göras och förslag till handlingsplan för hur företaget kan minska sin energianvändning ska lämnas till tillsynsmyndigheten inom ett år från det att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft. En redovisning av hur hushållningsarbetet med energianvändning fortskrider ska därefter årligen redovisas i den årliga miljörapporten. Redovisningen ska innehålla vidtagna och planerade energioptimerande åtgärder, besparingsåtgärder och eventuell kartläggning av dagens energianvändning.

Avveckling av verksamhet

14. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten i god tid och senast 6 månader före nedläggningen. Kemiska produkter och farligt avfall ska då tas omhand. Företaget ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om marken på fastigheten är förorenad och i så fall också ansvara för att området efterbehandlas.

Kontrollprogram

15. Förslag till reviderat kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast 3 månader efter att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft. Kontrollprogrammet ska innehålla en redovisning av hur bolaget avser att kontrollera att villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.

Mark

16. Arbeten i mark får inte genomföras utan samråd med tillsynsmyndigheten.

Utrednings-/prövotidsvillkor

Dagvatten

1. Dagvattenhantering och innehåll av föroreningar ska utredas. Resultat av utredningen ska redovisas till miljöprövningsdelegationen senast ett år efter att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft.

Vatten

2. Användningen och avledning av kylvatten från kylning av sand ska utredas. Resultat av utredningen ska redovisas till miljöprövningsdelegationen senast 6 månader efter att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft.
3. Föroreningsinnehåll i icke sanitärt vatten från verksamheten ska utredas. Resultat av utredningen ska redovisas till miljöprövningsdelegationen senast ett år efter att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft

*Med begränsningsvärde avses ett värde som inte får överskridas.

Skäl för beslutetUtsläpp till luft*Stoft*

Bolaget har yrkat på riktvärden avseende stoftutsläpp i nivå med befintliga villkor i bolagets nu gällande tillstånd alternativt på högre halter om bolaget anger villkoren i begränsningsvärden. Någon närmare motivering till dessa yrkade värden har bolaget inte angett.

De av bolaget yrkade stoftvillkoren är i utformningen också snarlika bolagets befintliga villkor. Bolaget har dock ändrat formuleringen på ett villkor samt tagit bort villkoret för stoftutsläpp från den allmänna ventilationen. Någon motivering till dessa yrkade förändringar har bolaget inte lämnat.

Miljö- och räddningstjänstnämnden anser att villkor ska anges i begränsningsvärden men ser ingen anledning till att värdera per automatik ska sättas högre bara för att det är begränsningsvärden.

Tidigare genomföra stoftmätningar visar på halter långt under föreslagna begränsningsvärden varför nämnden inte ser någon anledning att bifalla bolagets yrkade högre begränsningsvärden för stoftutsläpp.

Vidare anger bolaget självt i andra sammanhang av ansökningshandlingarna att de har låga stoftutsläpp: *"Stoftutsläpp som kommer från reningsanläggningarna ligger lågt under riktvärdena (< 1 mg/m³) i samtliga utsläppspunkter. I stoftet finns rester av järn och bly. Ett antagande är att mängderna av stoft (framförallt bly) som går ut från reningsanläggningarna och "hamnar" på markytan och som vid nederbörd går vidare till dagvattenbrunnarna är mycket låga med avseende på de låga resultaten vid stoftmätning".* Bolaget uppger också att stoftutsläppen varit mycket låga oberoende på om det varit hög respektive låg produktionsnivå. Utifrån detta ser miljö- och räddningstjänstnämnden inte att det finns någon anledning att tro att bolaget framöver inte skulle innehålla samma låga stoftvärden även med en minskad maximalt tillståndsgiven produktionsmängd bly.

Nämnden anser att begränsningsvärden för stoftutsläpp på 5mg/m³ ntg från järnsmältning, sandkross, bläster och renseri samt 1 mg/m³ ntg från blysmältning och blyrensning respektive 0,1 kg/ton smält metall från järn- och blysmältugn är rimliga utifrån Naturvårdsverkets branschfakta blad om gjuterier från 1991 och uppdaterat 2009 samt utifrån jämförelser med befintliga villkor i bolaget nu gällande tillstånd. Nämnden anser vidare att stoftutsläppet från den allmänna ventilationen bör regleras.

Tidigare gjorda stoftmätningar visar på stofthalter långt under gällande riktvärden (< 1 mg/m³ i samtliga utsläppspunkter). Utifrån detta gör miljö- och räddningstjänstnämnden bedömningen att villkorad halt, i befintligt tillstånd, för stoftutsläpp från den allmänna ventilationen (10 mg/m³ ntg) är satt i överkant. Nämnden föreslår därför villkorsreglering för stoftutsläpp från den allmänna ventilationen i nivå med utsläppsbegränsningen avseende stoft för järnsmältning, sandkross, bläster och renseri d.v.s. 5 mg/m³ ntg .

Nämnden anser även att mängden stoft per år ska villkoras. Detta framför allt med anledning av att bly är ett PRIO-ämne. Bolaget har inte yrkat på något mängdvillkor och nämnden kan inte yrka på mängd eftersom uppgifter om stoftmängder delvis saknas i ansökningshandlingarna. Nämnden anser att detta bör villkoras och lämnar därför över till miljöprövningsdelegationen att avgöra om och hur reglering ska ske.

2011-12-16

551-563-2010

Nämnden lämnar även över till miljöprövningsdelegationen att avgöra när och hur kontroll och uppföljning ska ske.

VOC

Bolaget använder lösningsmedel bl.a. vid blackning av kärnor och vid målning av diverse detaljer. Enligt bolaget förbrukas merparten av lösningsmedlet vid blackningen. Efter blackningen bränns kärnorna för att de ska bli hårda. Bolaget uppger att *"Den mängd lösningsmedel som finns på kärnan bränns upp"*.

Bolaget har inte angivit något villkorsförslag för lösningsmedel. Miljö och räddningstjänstnämnden bedömer mot bakgrund av ansökan att det inte finns skäl att reglera utsläppsmängd lösningsmedel. I och med att den största andelen lösningsmedel är kopplat till blackningen anser nämnden istället att bolaget ska följa och redovisa utvecklingen av lämpliga bindemedel i syfte att minska avgången av lösningsmedel och luktande ämnen från tillverkningsprocessen samt att bolaget vid händelse av luktstörningar ska vidta åtgärder i samråd med tillsynsmyndigheten. Nämnden förutsätter även att bolaget aktivt ska arbeta med substitutionsprincipen för bl.a. utbyte av lösningsmedelsbaserade färger mot vattenbaserade färger etc.

Råvara

Som råvara vid järngodstillverkningen används järntackor, smidesskrot och eget återgångsskrot och vid blysmältningen används blytackor. Enligt uppgift förvaras allt skrot under tak och *"kontrolleras mycket noga innan det läggs i ugn"*. Någon närmare redogörelse över vad för slags skrot och smidesskrot det rör sig om eller om det innehåller föroreningar så som färg/lack, olja etc. finns inte. Nämnden anser att det är viktigt att endast rent skrot används då diverse luftföroreningar uppstår vid smältning av förorenat skrot.

För att minimera påverkan och läckaget av bly till mark och vatten anser nämnden att bly bör förvaras på ett sådant sätt att lakning av metaller/bly inte främjas.

Gjuterisand

Bolaget använder sand för form- och kärntillverkning varpå stora volymer avfall/gjuterisand genereras. Sanden från blåstringen samlas upp och återanvänds. Enligt ansökan är återvinningsgraden för sanden 90%. För att förbättra sandkvalitén tillsätts ca 100 kg ny sand per ton återvunnen sand.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler ställer krav på att alla som bedriver en verksamhet ska hushålla med råvaror samt i första hand utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. Nämnden anser att återanvändningen bör villkoras och lämnar därför över till miljöprövningsdelegationen att avgöra om och hur reglering ska ske.

Buller

Bolaget uppger att de klarar bullernivåer som gäller för nyetablerad industri. Vidare uppger bolaget "Om Miljöprövningsdelegationen avser att ändra dessa riktvärden för nyetablering till begränsningsvärden kan bolaget hålla dessa bullervärden." Miljö- och räddningstjänstnämnden gör samma bedömning. Nämnden lämnar över till miljöprövningsdelegationen att avgöra - när och hur kontroll och uppföljning ska ske.

Kemiska produkter och farligt avfall

Nämnden gör samma bedömning som bolaget vad gäller villkor för kemikalier och avfall, men kompletterar med förvaring av flyktiga ämnen.

Energianvändning

Bolaget har inte yrkat på något villkor gällande energi. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler ställer krav på att alla som bedriver en verksamhet ska hushålla med energi och i första hand använda förnybara energikällor. Miljö- och räddningstjänstnämnden anser med anledning av att bolaget i sin verksamhet

förbrukar mycket energi att det är viktigt att energifrågan prioriteras och att alla möjligheter till minskad energiförbrukning inom verksamheten ska ses över. Därför föreslås att en energikartläggning ska göras och en handlingsplan tas fram samt att bolaget i den årliga miljörapporten ska redovisa hur hushållningsarbetet med energianvändning fortskrider.

Avveckling av verksamhet

Anläggningens verksamhet är inhytt i ett industriområde och har funnits på nuvarande plats sedan 1945. Vid en eventuell avveckling eller försäljning av verksamheten är det viktigt att klargöra hur maskinpark, kemiska produkter, farligt avfall m.m. ska hanteras samt undersöka och kartlägga hur verksamheten påverkat omgivningen med avseende på föroreningar. Nämnden anser att bolaget i dessa situationer ska lämna in en plan för avveckling till tillsynsmyndigheten samt i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om verksamheten medfört förorening av fastigheten. Detta ska ske senast 6 månader innan eventuell avveckling.

Kontrollprogram

Nämnden gör samma bedömning som bolaget gällande villkor för kontrollprogram.

Kontroll och efterlevnad av villkor

Nämnden anser att metod och frekvens för kontroll och uppföljning av villkorefterlevnad bör regleras. Dock bedömer nämnden att tillräckligt underlag för reglering av detta inte finns i ansökningshandlingarna varpå nämnden lämnar över till miljöprövningsdelegationen att avgöra om och hur reglering ska ske.

Mark

Enligt markundersökning daterad 2009-12-11, utförd av WSP på uppdrag av Näringsliv/Mark och fastighet Eskilstuna kommun, finns föroreningar på fastigheten. Av rapporten framgår bl.a. att fyllningen inom fastigheten innehåller förhöjda halter av metaller och att flyktiga organiska ämnen har indikerats inom större delen av fastigheten bl.a. förekommer oljerelaterade föroreningar i fyllnad och lerans övre skikt. Med anledning av den rådande föroreningssituationen på fastigheten anser miljö och räddningstjänstnämnden att mark/grävarbeten ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Detta i syfte att minimera eventuell spridning av föroreningen.

Utrednings-/prövotidsvillkor

Dagvatten

Dagvattenhanteringen och det eventuella behovet av reningsåtgärder ska utredas. Miljö- och räddningstjänstnämnden anser att dagvattenfrågan inte är tillräckligt utredd. Utifrån följande två resonemang antar bolaget att föroreninghalten i utgående dagvatten från verksamheten är låg:

- *"Stoftutsläpp som kommer från reningsanläggningarna ligger lågt under riktvärdena (< 1 mg/m³) i samtliga utsläppspunkter. I stoftet finns rester av järn och bly. Ett antagande är att mängderna av stoft (främst bly) som går ut från reningsanläggningarna och "hamnar" på markytan och som vid nederbörd går vidare till dagvattenbrunnarna är mycket låga med avseende på de låga resultaten vid stoftmätning.*
- *"Dagvatten samlas in från belagda ytor samt tak. Ingen lastning eller lossning av kemikalier eller avfall sker i närheten av dagvattenbrunnarna"*

Miljö- och räddningstjänstnämnden anser att bolaget endast har antagit att föroreninghalten i utgående dagvatten är låg. Då bolaget hanterar stora mängder bly i sin verksamhet och bly är ett PRIO-ämne anser miljö och räddningstjänstnämnden att det är extra viktigt att kartlägga eventuellt föroreningssinnehåll i dagvattnet. En utredning behöver göras för att säkert veta om åtgärder behöver vidtas vad gäller dagvattnets föroreningssinnehåll.

2011-12-16

551-563-2010

Vatten

Bolaget anser inte att det uppkommer något förorenat vatten inom bolagets verksamhet. Bolaget anger följande *"Av vatten som används, går en del som kylning i processerna och förorenas ej samt resterande som sanitärt"*.

Bolaget uttalar sig dock enligt följande i kompletterande handlingar: *"Det damm som uppkommer från processerna suggs upp av reningsutrustningar/centraldammsugare samt att man "vattnar" golven för att förhindra damning"*. Om bolaget vattnar dammiga/stofikontaminerade golv ifrågasätter miljö- och räddningstjänstnämnden var detta vatten tar vägen och huruvida vattnet från verksamheten kan bedömas vara fritt från föroreningar. Hur går eventuell rengöring av maskiner och eller gjut- och bearbetningslokaler till och uppkommer det i verksamheten något kondensvatten från kompressorer (och vad innehåller det i så fall)? Bolaget uppger att de har tätat alla brunnar som inte bedöms vara "användbara". Vid övriga brunnar har de "vidtagit skyddsåtgärder för att förhindra utsläpp". Vad bolaget avser med "användbara" och vilka skyddsåtgärder bolaget vidtagit framgår inte av ansökan. Bolaget anger också att *"Kylvatten används för kylning av sand och ugnarna. Kylvatten från ugnarna cirkulerar i ett slutet system. Vatten tas in från kommunens nät. Mängden beräknas till 400 m³ per år."*

De uppger vidare att kylvatten från sandkylning leds till *"avloppet"*. Av ansökan framgår inte vad bolaget avser med "avloppet" om de menar att vattnet leds till spill- eller dagvattennätet. Det är även oklart om detta vatten cirkuleras eller om det är ett kontinuerligt kylvattenflöde som avleds och i så fall hur stort detta flöde är. Nämnden anser därför att vattenfrågan inte till fullo är utredd –att kylvattensystemet för sanden bör utredas/klargöras och eventuellt föroreningsinnehåll i icke sanitärt vatten från verksamheten bör utredas.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Bolaget har avstått från att bemöta inkomna synpunkter.

SKÅL FÖR BESLUT

Miljökonsekvensbeskrivning

Enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning uppfyller miljökonsekvensbeskrivningen kraven i 6 kap. miljöbalken. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför godkännas.

Miljö kvalitetsnormer

Miljöprövningsdelegationen bedömer att den ansökta verksamheten sannolikt inte kommer att medföra otillåtet överskridande eller underskridande av någon miljö kvalitetsnorm.

Miljö kvalitetsmål

Nationella mål

Riksdagen har fastställt 16 nationella miljö kvalitetsmål.

Miljö kvalitetsmålet *Giftfri miljö* innebär att förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.

Verksamhetens förenlighet med miljö kvalitetsmålen

Bolaget hanterar relativt stora mängder bly. Partiklar från smältning och annan hantering av bly sprids till omgivningen. Bly är ett ämne med egenskaper som om halterna stiger i miljön kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Bolaget har högpresterande partikelfilter (HEPA) på utgående ventilation från blysmältningen. Utsläppet vid ansökt verksamhet är enligt de uppgifter som lämnats i ansökan i storleksordningen 500 g stoft per år från blysmältningen, en betydande del av detta stoft innehåller bly. Även övrigt stoft och damm exempelvis från slipning och blästring kan innehålla bly. Det totala utsläppet till luft och vatten från verksamheter i Eskilstuna kommun som lämnar miljörapport uppgår till 25 kg bly per år. Bolagets utsläpp av bly är betydande men är i förhållande till det totala utsläppet i kommunen relativt begränsat. Därmed kan enligt Miljöprövningsdelegationen verksamheten inte anses ha en avgörande påverkan på förutsättningarna att uppnå miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö och kan anses vara förenlig med miljö kvalitetsmålen.

Lokalisering och planförhållanden

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Ett tillstånd får enligt tredje stycket samma paragraf inte ges i strid

med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen. Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas.

Platsen för den ansökta verksamheten omfattas av Stadsplan (numera detaljplan), fastställd den 12 augusti 1977. Området där verksamheten bedrivs anges som område för industriändamål.

Miljöprövningsdelegationen gör följande bedömning.

Förutsatt att lämpliga villkor - med skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått - föreskrivs för verksamheterna, bedöms verksamheterna inte innebära någon oacceptabel miljöpåverkan. Mot bakgrund av det anförda finner Miljöprövningsdelegationen att den valda platsen för anläggningen uppfyller miljöbalkens lokaliseringskrav.

Resurshushållning

Enligt Miljöprövningsdelegationen har bolaget visat att verksamheten kan bedrivas på ett miljöeffektivt och resurshushållande sätt. Detta gäller t.ex. den återanvändning av gjutsand som sker i bolagets process.

Tillstånd och tillståndets omfattning

Tillsynsmyndigheten har tillstyrkt att tillstånd lämnas till den ansökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen anser att tillstånd kan lämnas till den ansökta verksamheten förutsatt att de försiktighetsmått som anges i detta beslut iakttas. Tillståndets omfattning bör motsvara vad bolaget angett i sin ansökan.

Motivering av villkor

Utsläpp till luft

Miljöprövningsdelegationen anser utifrån beskrivningen i ansökan att bolaget har valt reningsutrustning som är i enlighet med bästa tillgängliga teknik för verksamheten. De filterlösningar som bolaget använder ger vid optimal drift partikelutsläpp i halter som är betydligt under de av bolaget och Miljö- och räddningstjänstnämnden föreslagna haltvillkoren för partiklar.

För att säkerställa att stoftreningsutrustningen är välfungerande och medför en ändamålsenlig stoftavskiljning bör enligt Miljöprövningsdelegationen en kontroll av uppnådd reningsgrad ske vid nyinstallation och vid underhåll (exempelvis filterbyte), dock minst vartannat år. Utsläppet av stoft bör dock aldrig överskrida 5 mg ntg/m^3 .

Bolagets verksamhet innefattar smältning och hantering av bly. Hanteringen innefattar gjutning och mekanisk bearbetning i form av slipning av gjutna detaljer samt blästring av dessa. Aktiviteterna medför skapande av partikelutsläpp av bly till ventilation och som damm. Bly och blyföreningar har skadliga effekter för miljö och hälsa, det är därför Miljöprövningsdelegationens bedömning att utsläppet av dessa bör regleras.

Miljöprövningsdelegationen anser att bolagets utsläpp av bly vid normal drift inte kan antas ha akuttoxiska effekter för personer i omgivningen när reningsutrustningen är i funktion. Utsläppet är därmed främst relevant ur en ackumulerande effekt. Därmed är det inte ändamålsenligt med ett haltvillkor, därför föreskrivs villkor utifrån totalt utsläppt mängd bly per år i kombination med en reglering gällande reningsutrustningens funktion. Utifrån i ansökan beskriven verksamhet så anser Miljöprövningsdelegationen att flera av de källor som medför stoftutsläpp även medför utsläpp av bly. De stoftmängder som redovisats för drift under år 2008 uppgår till knappt 18 kg per år baserat på stofthalter som ligger under mätmetodens kvantifieringsgräns (1 mg/Nm³). Miljöprövningsdelegationens bedömning är att utifrån troligt blyinnehåll i stoft från vissa aktiviteter och redovisade utsläpp för år 2008 relaterat till ansökt produktionsmängd så bör det vara rimligt att förutsätta att med en välfungerande stoftavskiljning kan bolagets verksamhet bedrivas så att det totala utsläppet av bly inte överskrider 5 kg per år.

Bildande, och ansamling inne i byggnaden, av damm som innehåller bly ska enligt Miljöprövningsdelegationen förebyggas så att dammbildning minimeras. Damm medför en spridningsrisk via ventilation och vid städning till avfall och ev. dagvatten. Detta måste enligt Miljöprövningsdelegationen bedömning, för att villkoret ska innehållas, beaktas vid val av utrustning i samband med ombyggnad samt vid översyn av underhålls- och drifrutiner för verksamheten.

Bolaget gör gjutformar med handformning av sanden beroende på att verksamheten inte är serieproduktion. I denna applikation saknas, enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning, alternativ till alkoholbaserad blackning. I bolagets fall leder detta till inte obetydliga utsläpp av flyktiga organiska föreningar (VOC). Bolaget använder främst etylalkohol och propanol, men även en del lacknafta. Utsläpp av VOC sker även från målning av färdigt gods, dock i en begränsad omfattning. Miljöprövningsdelegationen anser att det i ansökan beskrivna filtersystemet för rening av färgpartiklar, och därmed även rening från VOC som är bunden till färgen, är ändamålsenligt. Utsläpp av VOC ger upphov till marknära ozon och utsläppet från bolagets verksamhet bör därför inte överskrida dagens nivå. Miljöprövningsdelegationen anser därför att bolaget fortlöpande ska utvärdera möjligheter att minska utsläppet och redovisa resultat av utvärderingen samt utsläppt mängd i den årliga miljörapporten.

Olägenheter för omgivningen kan uppstå till följd av verksamhetens luftutsläpp, i detta fall sannolikt främst i form av lukt från använda processkemikalier. Av den anledningen bör det finnas ett villkor som anger att bolaget i sådana fall i samråd med tillsynsmyndigheten snarast ska vidta åtgärder för att motverka olägenheterna.

För att undvika utsläpp av okända reaktions- och förbränningsföreningar till luft måste det skrot som smälts vara rent från föreningar i form av olika organiska och oorganiska föreningar. Det kan gälla olja, färg eller plast samt eventuellt legeringar innehållandes exempelvis krom.

Utsläpp till vatten

Bolaget har i ansökan uppgett att inget utsläpp av vatten sker från produktionsdelarna. Detta minskar enligt Miljöprövningsdelegationens bolagets miljöpåverkan i form av utsläppt mängd bly och bör regleras som ett villkor.

När flytande kemiska produkter, t.ex. petroleumprodukter, eller flytande farligt avfall lastas eller lossas kan läckage medföra att miljöskadliga ämnen rinner ner i dagvattenbrunnar, vilket även kan ske om en olycka med utsläpp inträffar. Ett villkor bör därför föreskrivas om att dagvattenbrunnar i förebyggande syfte ska tätas redan innan lastnings- eller lossningsarbetet påbörjas och att det ska finnas möjlighet att snabbt tätas dagvattenbrunnar vid en olycka om det finns risk att miljöskadliga ämnen rinner ner i dagvattenbrunnar.

För att undvika onödiga utsläpp av petroleumprodukter till dagvatten och vidare till recipienten, bör ett villkor föreskrivas om att dagvattenbrunnar ska vara utrustade med, eller anslutna till, oljeavskiljare med larm. Kravet bör endast gälla områden där det kan finnas risk för spill av petroleumprodukter eller ämnen med liknande avskiljningsegenskaper, t.ex. där man lagrar eller hanterar bränslen och oljor. Med begreppet liknande avskiljningsegenskaper menas ämnen som har lägre densitet än vatten och därför lägger sig ovanpå en vattenyta. Det optiska och/eller akustiska larmet placeras lämpligen på en sådan plats där anställda vistas kontinuerligt. För att larmet ska uppmärksammas även när verksamheten inte pågår bör larmet kopplas till någon ansvarigs telefon eller till ett vaktbolag.

Kemiska produkter och farligt avfall

I syfte att minska risken för förorening av mark samt yt- och grundvatten genom utsläpp och spill bör tillståndet förenas med de villkor om förvaring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall som framgår av beslutet. Kravet på lagringsförhållanden gäller även cisterner för lagring av brandfarliga vätskor, exempelvis diesel, där lagringsplatsen ska vara utformad så att den även vid ett läckage på cisternen är tät mot omgivningen samt för exempelvis blyhaltigt skot eller råvaror som ska lagras på en torr, det vill säga nederbördsskyddad, plats.

Energihushållning

Enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning. I första hand ska förnybara energikällor användas.

Bolagets årliga förbrukning av energi är relativt stor, idag ca 1200 MWh. Mot bakgrund av detta anser Miljöprövningsdelegationen att bolaget vid ombyggnad och nyinstallationer och liknande, alltid bör välja så energieffektiva alternativ som möjligt. Bolaget bör redovisa sitt arbete med att energieffektivisera verksamheten i den årliga miljörapporten. Denna redovisning bör omfatta all energianvändning i verksamheten, d.v.s. både uppvärmning och elförbrukning. Detta bör anges som villkor i tillståndet för verksamheten.

Buller

Miljöprövningsdelegationen anser att bullervillkor i form av begränsningsvärden, motsvarande vad som gäller för nyetablerad industri, bör föreskrivas för verksamheten. Villkoret grundar sig på Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller, RR 1978:5 och Miljööverdomstolens avgörande den 29 januari 2009 i mål nr M 1303-07.

Då anläggningen är placerad i ett industriområde med verksamheter av skiftande karaktär, anser Miljöprövningsdelegationen att det är av vikt att bullerstörningen för de av dessa verksamheter som inte själva genererar betydande buller också regleras.

Med perioder som är representativa för verksamhetens art menar Miljöprövningsdelegationen att mätningarna ska utföras i perioder om minst 20 minuter, under driftförhållanden där all verksamhet som Miljöprövningsdelegationen medgett under den aktuella tidsperioden pågår.

Bolaget har i komplettering i ärendet uttryckt att de vid skrothanteringen inte tippas skrotet utan lastar för hand för att undvika buller. Miljöprövningsdelegationen likställer detta med ett åtagande från bolaget att minimera buller vid skrothanteringen.

Kontrollprogram

Tillståndet bör innehålla ett villkor med krav på ett aktuellt kontrollprogram. Kontrollprogrammet ska redovisa hur bolaget avser att kontrollera att villkoren i tillståndet följs, samt hur övriga utsläpp som verksamheten kan ha till omgivningen ska kontrolleras. Detta ska exempelvis inkludera hur bolaget rutinmässigt kontrollera, tömma och rengöra oljeavskiljare så att det säkerställs att de fungerar som avsett.

Undersökning av förorenad mark

Om verksamheten eller någon del av verksamheten upphör bör detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Bolaget ansvarar för att undersöka om mark- och vattenområden, byggnader och anläggningar är så förorenade att de kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön och i så fall även ansvara för att efterbehandling sker (10 kap. miljöbalken). Avvecklingen bör omfatta genomförande av de utredningar som behövs för att kunna avgöra om verksamheten eller delverksamheten har gett upphov till ett förorenat område. Om verksamheten har orsakat ett sådant område bör lämpliga efterbehandlingsåtgärder utredas och genomföras efter samråd med tillsynsmyndigheten. Eventuella föroreningar ska tas om hand innan verksamheten avslutas så problem inte lämnas kvar för eftervärlden. Påträffas förorenad mark har tillsynsmyndigheten också utifrån miljöbalkens bestämmelser möjlighet att besluta om sådana åtgärder.

Bemyndigande

Enligt 19 kap. 5 § och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken får Miljöprövningsdelegationen överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse.

Miljöprövningsdelegationen anser att frågorna om att avgöra vilken mottagare av använt kylvatten som ger minst effekter på miljön samt eventuella klagörande villkor kring val av metod och frekvens för kontroll av stoftavskiljningsutrustningens reningsgrad kan överlåtas till tillsynsmyndigheten att avgöra vid behov.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iaktas, verksamheterna går att förena med miljöbalkens mål och syfte, allmänna hänsynsregler samt med en från allmän synpunkt lämplig hushållning med mark- och vattenresurser. Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken ska därför lämnas till de aktuella verksamheterna.

Utgångspunkten är att ett tillstånd ska få tas i anspråk först när tillståndsbeslutet vunnit laga kraft. Om det saknas motstående allmänna eller enskilda intressen kan emellertid frågan om omedelbar verkställighet aktualiseras. Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet finner Miljöprövningsdelegationen att bolagets yrkande om verkställighetsförordnande kan bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av Lena Johansson, ordförande och Ingela Börjeson, miljösjakkunnig. Föredragande i ärendet har varit miljöskyddshandläggaren David Aronsson.

Lena Johansson

Ingela Börjeson

David Aronsson

BESLUT

Datum

2011-12-16

Dnr

551-563-2010

28(28)

Bilagor:

Hur man överklagar och beslut om kungörelsedelgivning

Kopia till:

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun

Aktförvararen i Eskilstuna kommun

Naturvårdsverket

Eskilstuna Energi & Miljö AB, AO Värme, 631 86 Eskilstuna

Eskilstuna Energi & Miljö, AO Vatten/ Planeringschef, 631 86 Eskilstuna

Akten

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län
Miljöprövningsdelegationen
David Aronsson
0155-264118

BESLUT

Datum

2011-12-16

DnrDnr

551-563-2010

Dossiernr: 0484-160

Gjuteribolaget i Eskilstuna AB
Björksgatan 4
632 21 Eskilstuna

Beslut om kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härefter införas i följande tidningar:

Post- och Inrikes Tidningar

Eskilstuna-Kuriren med Strengnäs Tidning
Folket

Delgivning har skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen samt hos aktförvararen i Eskilstuna kommun.

Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga Miljöprövningsdelegationens beslut ska Ni skicka ett överklagande till:

Länsstyrelsen i Södermanlands län
Miljöprövningsdelegationen
611 86 Nyköping

Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av Er. I överklagandet ska Ni ange vilket beslut som Ni överklagar (t.ex. genom att ange beslutets diarienummer), hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför Ni anser att det ska ändras. Överklagandet ska ha kommit in till Miljöprövningsdelegationen **senast den 20 januari 2012**, annars kan det komma att avvisas. Överklagandet och övriga handlingar i ärendet kommer att sändas vidare till **Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt** för prövning, om inte Miljöprövningsdelegationen ändrar beslutet på det sätt Ni önskar.

Om något är oklart kan Ni kontakta Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen, telefon 0155-26 40 00, eller besöka oss på vår adress, Stora torget 13 i Nyköping.

Postadress 611 86 NYKÖPING	Besöksadress Stora torget 13	Telefon 0155 26 40 00 växel	Telefax 0155 - 26 71 25	E-post sodermanland@lansstyrelsen.se
Organisationsnr 202100-2262	PlusGiro 35174-2	Bankgiro 5051-8653	Faktureringsadress FE 98 833 83 STRÖMSUND	Internet www.lansstyrelsen.se/sodermanland

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.